

Dialogkort vedrørende forebyggelse, opsporing og håndtering af vold og seksuelle overgreb mod børn med handicap

Brug kortene til at skabe dialog i medarbejdergruppen

1 Seksuelle overgreb

Du bliver ringet op af Johannes lærer fra skolen, som fortæller at Johanne i en stil skriver en historie med meget konkrete beskrivelser af, hvordan historiens hovedperson skal sutte på sin fars tissemand, hvordan den smager etc. Johanne er 11 år, har psykisk udviklingshæmning og er anbragt, men kommer hjem i weekenderne.

Hvilke overvejelser gør du dig i forhold til det, Johanne har skrevet i stilen?

2 Seksuelle overgreb

Fie er 15 år gammel og har psykisk udviklingshæmning. Du har kendt Fie gennem flere år. Det er nu kommet frem, at Fie er seksuelt aktiv med mange forskellige drenge og mænd. Forældrene er bekymrede for, at Fie ikke kan sige fra og dermed bliver udnyttet.

*Hvilke tanker gør du dig?
Hvad er dine handlemuligheder?*

3 Seksuelle overgreb

Sebastian har infantil autisme og går i 2. klasse. Han har en livlig fantasi og fortæller mange historier. En dag siger han, at han og hans mor leger en leg, hvor de skal røre hinanden i skridtet. Du har ikke umiddelbart bemærket nogen ændring i hans adfærd eller humør.

Hvad vil du gøre?

4

Seksuelle overgreb

Socialstyrelsen

Peter på 15 år bor på institution for børn med udviklingshæmning. Han har det sidste år talt meget om, at han er forelsket i piger, at han synes, de er lækre, og at han elsker at kysse. Peter onanerer nogle gange på sit værelse, og det er uproblematisk på institutionen. Peters mor er dog frustreret over, at hendes søn er optaget af sex, sin krop og af piger, og hun er kritisk overfor institutionens syn på unge og seksualitet. Hun vil derfor gerne have pædagogernes hjælp til, at Peter holder op med at onanere.

Hvordan ville I håndtere sådan en situation på jeres institution?

Viden til gavn

5

Seksuelle overgreb

Socialstyrelsen

Stine er 14 år og har Downs syndrom. Du har observeret, at Stine ofte er online både på sin telefon og på institutionens computere. To af Stines veninder kommer og fortæller dig, at Stine chatter med fremmede mænd og mødes med dem.

*Hvad siger du til veninderne?
Hvad vil du gøre med de oplysninger, du har fået?*

Viden til gavn

6

Seksuelle overgreb

Socialstyrelsen

Du har for en måned siden modtaget en ny pige på ni år i den specialklasse, hvor du er pædagog. Pigen er døv. Du har observeret, at pigen har svært ved regler omkring almindelig social omgang med andre børn og voksne. Hun vil ofte lege bollelege med de andre børn og virker til at have en detaljeret viden om, hvordan et samleje skal gennemføres.

*Hvilke tanker gør du dig om pigens adfærd?
Hvad vil du gøre?*

Viden til gavn

7

Vold – fysisk og psykisk

Socialstyrelsen

To af institutionens piger sidder i sofaen i fællesrummet. Da du går forbi opfanger du, at den ene pige fortæller på tegnsprog, at om at hendes mor gav hende en lussing sidst hun var hjemme. Du henvender dig til pigerne, og det viser sig, at moren ofte slår, når hun bliver vred.

*Hvad siger du til pigerne?
Hvad gør du efterfølgende?*

Viden til gavn

8

Vold – fysisk og psykisk

Socialstyrelsen

Du er pædagog på en institution for børn med svære funktionsnedsættelser. Der er kommet flere nye børn til institutionen, og flere af dem har svært ved at vænne sig til deres nye hjem. På en aftenvagt kan du høre, at din kollega hæver stemmen flere gange, da hun skal lægge Viktor i seng. Kollegaen virker stresset og kort for hovedet, da de mødes i fællesrummet, men nævner ikke selv noget om Viktor.

*Hvilke tanker gør du dig?
Vil du sige noget til din kollega?*

Viden til gavn

9

Vold – fysisk og psykisk

Socialstyrelsen

Katja på 14 år er lige flyttet ind på et botilbud. Katja skriger meget som en af sine eneste udtryksformer. Det er højt og kan være svært at høre på. Når far er på besøg eller henter Katja, og hun skriger, har pædagogerne lagt mærke til, at faren somme tider tager fat på Katjas arm på en måde, som virker voldsom.

*Hvordan vil du handle på det?
Hvad gør du?
Kan du inddrage nogen?*

Viden til gavn

10

Vold – fysisk og psykisk

Socialstyrelsen

Du er pædagog på en specialskole for børn med kognitive og fysiske gennemgribende og varige funktionsnedsættelser. En dag er I på vej hjem fra udflygt med børnene. I kører med bus hjem, og børnene sidder sammen to-og-to. Da I kommer hjem til institutionen opdager du, at drengen Nikolaj, som har siddet ved siden af Marie, har kradset Marie, så hun bløder på hånden og på kinden. Marie har ikke talesprog, men kommunikerer med fagter og tegn, og har ikke kunnet sige fra overfor Nikolaj.

*Hvordan griber I det an på institutionen?
Hvordan vil I tale med børnenes forældre?*

Viden til gavn

11

Vold – fysisk og psykisk

Socialstyrelsen

Kristian på tre år er fysisk handicappet og har meget lidt sprog. Kristian har i den sidste tid virket trist og træt. Da du skal skifte hans ble ser du, at han har blå mærker på ryggen og på armene.

Hvad gør du?

Viden til gavn

12 Tvivl

 Socialstyrelsen

Astrid er otte år og har psykisk udviklingshæmning. Du har observeret, at Astrid det sidste halve år er blevet mere indelukket. Hun afviser ofte at spise. Hendes mor fortæller, at hun har mareridt om natten, og når hun skal af sted med taxa om morgenen, græder hun og vil ikke af sted.

*Hvilke tanker gør du dig?
Hvilke handlemuligheder har du?*

_____ **Viden til gavn**

13 Tvivl

 Socialstyrelsen

Marius er 10 år og diagnosticeret med ADHD. Du oplever, at han får sværere og sværere ved at koncentrere sig, og han har på det seneste haft nogle voldsomme raseriudbrud. Forældrene er skilt, og mor har for nogen tid siden fundet en ny mand. Når du spørger Marius om hans stedfar, bliver han vred og begynder at tale om noget andet.

Hvilke tanker gør du dig?

_____ **Viden til gavn**

14 Tvivl

 Socialstyrelsen

Noah på fem år har autismespektrumforstyrrelser. Hans sproglige udvikling er forsinket, og han har derfor svært ved at udtrykke sig. Den seneste tid er Noah blevet tiltagende aggressiv over for de andre børn. Han virker trist og er begyndt at gøre skade på sig selv fx ved at banke hovedet ind i væggen og rive sit hår af.

*Hvilke tanker gør du dig i forhold til Noahs adfærd?
Hvad vil du gøre?*

_____ **Viden til gavn**

15 Tvivl

 Socialstyrelsen

Fie er 8 år. Hun har cerebral parese og sidder i kørestol. Du har lagt mærke til, at Fie flere gange har haft blå mærker på sine arme og derfor taler du med din leder og kolleger om det. Flere har lagt mærke til mærkerne på Fies arme. Én kollega mener, at det har noget at gøre med den medicin, som Fie får, mens en anden mener, at det måske sker når Fies mor løfter hende ind og ud af bilen og op af kørestolen.

*Hvad tænker du, at I kan gøre for at være
nysgerrige på, hvad mærkerne skyldes?*

_____ **Viden til gavn**

16 Grænser

Lasse på 11 år har Tourettes syndrom. Han har et meget seksualiseret sprog, bruger konstant ord som pik, kusse, patter etc. Hans adfærd er også meget seksualiseret, og klassekammeraterne er begyndt at tage afstand fra ham. Han er kontaktsøgende over for voksne og går fysisk meget tæt på.

*Hvilke tanker gør du dig om Lasses adfærd?
Hvad vil du gøre?*

_____ **Viden til gavn**

17 Grænser

Du oplever, at Tristan på ni år, der har en udviklingsforstyrrelse, onanerer meget og helt åbenlyst fx om aftenen i fællesrummet. Det har stået på i nogen tid, og han er nu også begyndt at ville berøre de kvindelige pædagoger på brysterne og i skridtet.

Hvilke tanker gør du dig om Tristans adfærd? Hvad vil du gøre?

_____ **Viden til gavn**

18 Grænser

Emma er 12 år og er diagnosticeret med ADHD. Du er blevet opmærksom på, at Emma ser hård og voldelig porno på computeren (Emma har sin egen computer med i skole). Emma kan til tider være meget grænseoverskridende i sin adfærd, og du er bekymret for, om Emma kan finde på at afprøve noget af det, hun ser på computeren, på nogle af de andre elever på skolen.

Hvilke handlemuligheder har du?

_____ **Viden til gavn**

19 Grænser

Du er bekymret for den autistiske pige Camilla på fire år. Camilla onanerer flere gange om dagen, og det virker tvangspræget. Camille bliver vred, når du forsøger at stoppe hende. Du har drøftet din bekymring med Camillas forældre, men de synes ikke, det er et problem.

*Hvilke tanker gør du dig?
Hvad vil du gøre?*

_____ **Viden til gavn**